

Beretning 2014

Agenda Center Albertslund

Indledning

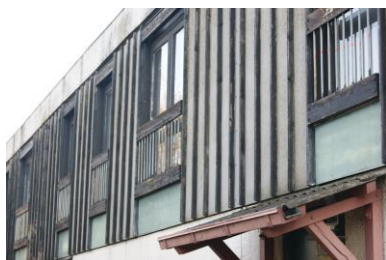
”I Love Albertslund” satte fokus på Dyrk, Høst og Spis din by, samarbejde med 48 % af byens boligområder, Danmarks største forskningsprojekt om sammenhængen mellem lykke og bæredygtighed, Deleøkonomi, indendørs sorteringssystemer, udviklingen af kommunens nye affaldssystem, der skal revolutionere vores genanvendelse fra 22 til 50 %, byttemarked der overgik sig selv, faldet i vandforbrug til under den magiske grænse på 100 liter, udvikling af samarbejdet med Danmarks største vandselskab, udgivelse af hæftet ”Det bæredygtige Albertslund – mulighedernes by”, flere farver på byen og en ny mere fokuseret Handleplan på vej mod bæredygtighed er noget af det, denne beretning fra Agenda Centeret kommer rundt om.

Agenda Centeret Albertslund (ACA) er sat i verden for at gøre Albertslund bæredygtig. Hvad en bæredygtig by er, er fortsat lidt utydeligt, men vi ved, at det er en by, der (1) drives af vedvarende energi, der (2) genbruger alle materialer og næringsstoffer, og (3) hvor indbyggerne vil bæredygtighed. Vi ved også, at Albertslund kun er en lille-lillebitte brik i den store globale virkelighed, til gengæld er det vores ansvar, at placere netop vores brik i bæredygtighedens vægtskål i den store globale virkelighed.

I disse år er Albertslund i gang med en enestående og fantastisk fysisk transformation. Fra en slidt by, til en nyrenoveret, moderne og teknisk optimeret by, med lavt energiforbrug, godt indeklima, mere lys og masser af genbrug. I løbet af 10 år har vi en helt anden fysisk by!

ACA's Klimaskiltet i Kanalen

Men det er ikke ensbetydende med, at trivsel og det gode liv som en selvfølgelighed opstår - at livet, hverdagskulturen bliver bæredygtig. De fysiske rammer gør det ikke alene. Det kan lige så godt ske, at vi i den nyrenoverede by lukker os inde i de nye fede og moderne huse, så resultatet bliver en soveby, hvor ingen mødes om fælles udfordringer og muligheder. I givet fald vil renoveringen betyde et fald i livskvalitet og trivsel. Det er ikke bæredygtighed. Vi skal udvikle fællesskaberne, engagementet og handlekompetencen i hverdagslivet. Vi skal ville bæredygtighed i hverdagslivet. Bæredygtighed kommer ikke af sig selv. Bæredygtighed og det gode liv kan ikke bygges af kraner – det skal skabes af mennesker!

Det er den slags tanker, vi kredser om i ACA.

Prioriterede indsatsområder

Agenda Centerets bestyrelse prioriterede i handleplanen for 2014 seks indsatsområder, med særlig fokus på no. 2 og 3:

Information, demonstration og synlighed

1. Lokalt Agendaarbejde generelt
2. Energi og Klima / Den vedvarende energiby
3. Affald, resurser og kredsløb / Kredsløbsbyen
4. Vand
5. Netværk
6. Information, demonstration og synlighed

Ud over de prioriterede indsatsområder laver ACA indtægtsdækket virksomhed, projekter for fondsmidler og så er vi sekretariat for Kulturøkologisk Forening (KØF).

1. Lokalt Agendaarbejde generelt

I 2014 samarbejdede vi med 27 af byens 56 boligområder. Det svarer til 48 %. Vores mål var mindst 50 %. I 11 af boligområderne bidrog vi med enkeltstående aktiviteter, mens vi i 16 hjalp til med længerevarende processer. Især affald/genbrug og energi/klima har været omdrejningspunkterne for samarbejdet med boligområderne.

Bæredygtighed og trivsel. Hvordan er sammenhængen mellem bæredygtighed og trivsel? Eller med andre ord, bliver man mere lykkelig af, at leve miljømæssigt fornuftigt? Det tyder forskningen på, og det er interessant at vide mere om. For hvis man trives med at opføre sig miljømæssigt fornuftigt, hvis det giver livskvalitet og mening, hvorfor så ikke efterspørge mere miljø!?! Og så er vi pludselig inde i en selvforstærkende omstillingsproces på vej mod bæredygtighed!

Bliver vi klogere på den sammenhæng, kan vi få nye strenge at spille på og en ny motor i omstillingen til bæredygtighed. Det er baggrunden for, at vi gik i samarbejde med Aarhus Universitet om det hidtil største forskningsprojekt herhjemme, der skal afdække sammenhængen mellem bæredygtighed og trivsel. Vores opgave var at hjælpe med at kvalificere det omfattende spørgeskema og så ellers få så mange albertslunderne som muligt til at udfylde det. Alt i alt fik vi godt 500 besvarelser. I betragtning af at det hurtigt kunne tage en time at udfylde skemaet, og at der var spørgsmål om f.eks. årsforbrug på el og vand, som de fleste ikke har lige ved hånden, er vi faktisk meget imponerede over, at så mange udfyldte hele skemaet. Det skylder vi albertslunderne en stor tak for!

For at gøre forskningen mere komplet, har universitetet også indhentet besvarelser i andre byer og i udlandet, men krumtappen er Albertslund. De foreløbige resultater bekræfter sammenhængen mellem bæredygtighed og trivsel, men de endelige resultater foreligger først i løbet af 2015.

"Hvordan er sammenhængen mellem bæredygtighed og trivsel? Eller med andre ord, bliver man mere lykkelig af, at leve miljømæssigt fornuftigt?"

Det Bæredygtige Albertslund – mulighedernes by!

I januar udgav vi hæftet "Det Bæredygtige Albertslund – mulighedernes by!". I hæftet definerer vi de tre grundvilkår for bæredygtighed, og overfører dem til Albertslund, for at kunne blive skarpere og mere målrettet i vores arbejde for omstilling til bæredygtighed. De tre grundvilkår er:

For det første ***Den vedvarende energiby.***

For det andet ***Kredsløbsbyen.***

For det tredje ***Den bæredygtige kultur.***

For ACA er omstillingen til bæredygtighed både en nødvendighed og en forudsætning for at opretholde og udvikle velfærdssamfund. Det er bæredygtigheden, der giver løsninger og muligheder. Ubæredygtigheden er leveringsdygtig i problemer og begrænsninger.

I den aktuelle samfundspolitiske debat er nøgleordene vækst og arbejdspladser. Det er der mange gode grunde til, men vækst og arbejdspladser kan ikke stå alene. Vi skal ikke bare have mere af det samme. Mere økonomisk vækst, uanset den tærer på naturens begrænsede ressourcer, bygger på fossile brændsler, fremmer finansspekulation, skaber forurening og klimaforandringer. Ej heller skal vi have flere arbejdspladser i olieindustrien, den kemiske industri eller i det uøkologiske landbrug. Også vækst og arbejdspladser skal ind i en bæredygtig forståelsesramme. Og det er den ramme, vi prøver at sætte op i "Det bæredygtige Albertslund – mulighedernes by!"

2. Energi og Klima / Den vedvarende energiby

”50 veje til den nye energiby”. Gennem 50 forskellige konkrete aktiviteter, satte vi energi og klima endnu mere på dagsordenen. Det fik vi mulighed for, ved hjælp af en bevilling på kr. 848.000 fra Energifonden. Projektet startede den 1.1.2013 og løb frem til udgangen af februar 2014, hvor det blev afrapporteret. Da der undervejs opstod nye muligheder og projekter, endte vi med at afrapportere 58 projekter.

Det sidste projekt blev afviklet den 27.2. Det var et offentligt møde om skifergas. Energiselskabet Total er i fuld gang med at undersøge, om der er skifergas i vores undergrund. Skifergas er metangas, der (måske) findes i skiferlagene 4 kilometer nede i undergrunden. ACA's holdning er, at gassen skal blive, hvor den er. At pumpe den op, vil ikke bare bidrage til klimaforandringerne, og fastholde samfundet i det fossile spor, det vil også være en trussel mod vores grundvand – både fordi der bruges op mod 100 forskellige kemikalier til borerne, som blandes i borevandet, og fordi der bruges enorme mængder vand til hver eneste boretårn der opstilles. Helt op imod 80.000 m³ pr. boretårn – og for hver km² skal der typisk være 3 boretårne. 90 borgere deltog i mødet om skifergas.

ACA besøgte skifergas ”efterforskningsboring no. 1” i Vendsyssel i efteråret 2014

”50 veje til den nye energiby” blev officielt rundet af med en udstilling i ”Grønt Stop” lokalerne på stationen, men som opfølgning besluttede vi, at fortsætte med en række af projekterne – herunder tilbud om termografering, udlån af el-redskaber og radonmåler, energireoveringsmøder og solceller.

Termografering. I vinteren 2013-14 besøgt vi 60 boliger (alt overvejende parcelhuse) med vores termografikamera, der afslører kuldebroer, og således giver et billede af, hvor der bør sættes ind. En rundspørge til dem vi besøgte

”En rundspørge til dem vi besøgte viste, at 56 % efterfølgende har udført forskellige energibesparende tiltag”

viste, at 56 % efterfølgende har udført forskellige energibesparende tiltag. Det er primært isolering af loft, udskiftning af ruder og tætningslister. De var motiveret af både økonomi og indeklimate. Yderligere 14 % har planlagt at udføre energibesparende tiltag. Et

ganske tilfredsstillende resultat der viser, at tilbuddet om termografering er en god starthjælp til folk, der går med overvejelser om at gøre noget ved deres hus.

I vinteren 2014-15 tilbyder vi igen termografering. Da vinteren kom noget senere denne gang, når vi dog næppe helt så mange besøg.

Udlån af batteridrevne redskaber. De batteridrevne el-redskaber vi har indkøbt, udlåner vi fortsat. Det drejer sig om en motorsav, en græstrimmer, en hækkeklipper, samt vores el-cykel

og slagbormaskine (der dog ikke er på batteri). Endvidere har vi købt en batteridrevet buskrydder, som vi udlåner til foreninger. Formålet er dels at slå et slag for batteridrevne redskaber, der ikke larmer og forurener som benzindrevne, og dels at slå et slag for deleøkonomien - vi behøver ikke alle at have det hele, når vi nu lige så godt kan dele!

Radonmåler. Radon er en radioaktiv luftart, der dannes i undergrunden i store klippeblokke. På dens vej op kan radon trænge ind i vores huse gennem revner og åbninger i fundamentet. Radon øger risikoen for lungekræft – især hvis man er ryger. Albertslund ligger ikke i et område med høj risiko for radon. Ikke desto mindre forekommer den nogen steder, og trænger den ind i et hus, skal man i første omgang lufte mere ud. Er det ikke nok, må man overveje at tætte fundamentet eller lave sug under det. For at kunne identificere de boliger, hvor der bør gøres noget, men også for i langt de fleste tilfælde, at kunne aflive frygten for radon, indkøbte vi en radonmåler til udlån. Imidlertid var interessen for at låne den så stor, at vi har været nødt til at købe to mere. Målerne skal ligge en til to uger for at give et fornuftigt fingerpeg om radon koncentrationen.

Energirenovering. Byens almene boliger er i fuld gang med at blive renoveret og energioptimeret. Det kniber mere med parcelhusene. Derfor arrangerede vi to åbent hus arrangementer i samarbejde med Torben Lorentzen, der var i gang med selv at renovere sit 60'er parcelhus på Lodager, med mellem 10 og 30 cm ekstra isolering i gulv, væg og loft, nye vinduer, og regnvandsopsamling til både vask og toilet. I alt dukkede 50 borgere op. Midt i junis sommervarme arrangerede vi også et energirenoveringsmøde, hvor man ud over Torben kunne møde leverandører og repræsentanter fra varmegælden. Det var imidlertid dårlig timing. Sommervarme og efterisolering er ikke en cocktail, der trækker fulde huse. Derimod gik det bedre med energirenoveringsmødet for ældre i samarbejde med Ældresagen. Her mødte 38 frem for at høre om energirenoveringer og Energistyrelsens nye helhedsløsning til husejere: BedreBolig.dk

Solceller. Solceller er en del af løsningen, men lovgivningen er ikke nem på det punkt. Markedet for solcelleanlæg til private husstande er lagt helt ned. Store fællesanlæg til almene boliger, er på standby, og vi havde så håbet på et gennembrud for solcellelaug. Sammen med vores søsterkontor i Høje Taastrup og et lokalt solcellefirma, fandt vi et egnet tag i Fabriksparken. Økonomi og lejeforhold blev afklaret, og solcellelauget åbnede op for forhåndstegning af andele. Imidlertid kom der nye regler fra Energistyrelsen om, at andelshavere skal bo inden for en radius på 2 kilometer fra solcelleanlægget. Da solcelleanlægget skulle etableres i Fabriksparken, var det helt urealistisk at skaffe andelshavere til 800 andele, hvorfor det blev opgivet. Nu håber vi så i stedet på et snarligt gennembrud for anlæg i almene boliger.

Andre projekter. Vi underviste skoleelever, snakkede med projektgrupper, lavede hjemmebesøg, arbejdede med LED belysning i etageboliger, deltog i ”Varmens Dag – åbent hus på varmekærket”, og til varmekæretets 50 års jubilæum, dedikerede vi piben om ”Global havstigning” på vores klimaskilt til dem. Vi har uddelt optændingsbrænde til parcelhuse sammen med en folder om den mest miljø-skånsomme optændingsmåde, men samtidig argumenterer vi også for, at man bruger brændeovnen mindst muligt og fjernvarmen mest mulig. I Rosenly og Troldehøj lavede vi energigennemgang og varmerapporter. For ”Herstedøster Sidevej” holdt vi oplæg om varme, og så har vi lavet adskillige private energitjek. På vores klimaskilt i Kanalen opsatte vi en folderholder, og så stirrer vi ellers stift mod Paris. Efter en række lunkne klimatopmøder, afholdes COP 21 I Paris i 2015. Hvis det i Paris ikke lykkes at indgå en bindende og ambitiøs global aftale, der skaber handling og forandring, så må vi forudse, at vi ikke bare skal snakke om klimaforandringer, som vi allerede kender dem, men om eskalerende klimaforandringer ude af kontrol, om klimaflygtninge i stor stil og om regulære klimakonflikter rundt om på kloden. For at varme op til Paris, satte vi en ekstra pil på Klimaskilt med indskriften: COP 21 Paris 1.017 km.

3. Affald, resurser og kredsløb

Opgaven: Fra 22 til 50 % genanvendelse. Året har været præget af forberedelserne til, at vi i Albertslund skal til at sortere vores husholdningsaffald bedre og i flere fraktioner. Hver husstand skal udover papir, glas og brændbart, også sortere i metal, pap/karton, plast og ikke mindst madaffald. Madaffaldet er en særlig udfordring, men til gengæld meget vigtig. Uden den er det ikke realistisk at nå 50 % genanvendelse, da den alene vejer 40 %.

I ACA er vi meget tilfreds med, at der nu sker noget på affaldsområdet. For i Albertslund har vi i flere år levet på renomméet og troet, at vi var bedre, end vi er. Tallene viser nemlig, at vi halter bag efter nabokommunerne. Så vi må ind i kampen igen – både af hensyn til miljøet og økonomien. Mere genanvendelse er der indlysende brug for, hvis vi skal omstille byen til bæredygtighed, og der er god samfundsøkonomi i det. Samtidig får boligområderne nu mulighed for at justere serviceniveauet i deres affaldssystemer, så de kan slippe billigere, hvis de vil. I ACA har vi været dybt involveret i udarbejdelsen af forslaget til det nye affaldssystem, høringsmaterialet, møder med boligområderne og borgermødet den 25. september.

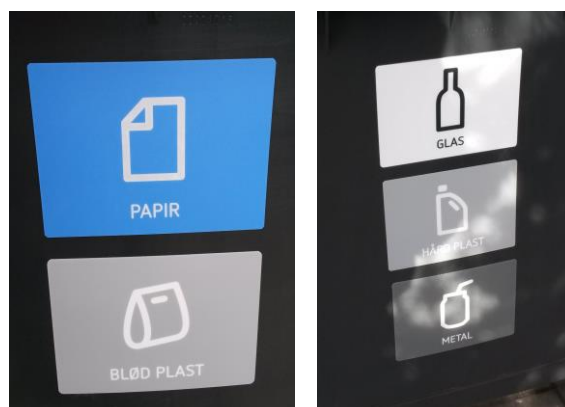
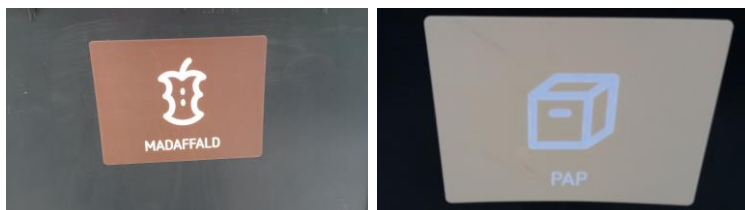

Galgebakkens affaldsøer studeres af gæster fra Taastrup

Men central sortering eller ej, så har forsøget på Galgebakken givet meget værdifulde erfaringer i forhold til madaffaldet. Bl.a. hvilke poser og beholdere der skal bruges. Det er

Samtidig har vi været meget med i forsøget i Galgebakken, hvor beboerne i deres affaldsøer allerede nu kan komme af med alle fraktionerne. Men det specielle er, at nogle af fraktionerne må blandes, fordi de efterfølgende bliver skilt ad på et centralt sorteringsanlæg. Det har været op ad bakke med forsøget, bl.a. fordi Vestforbrændingen er modstander af den løsning, og det har smittet af på forvaltningen. I ACA har vi dog ikke afskrevet central sortering af udvalgte fraktioner, da det vil gøre det nemmere og mere overskueligt for folk, at sende deres affald til genbrug.

erfaringer der i den grad kan bruges, nu madaffaldsfraktionen inden for de næste 2 år skal rulles ud over hele byen.

Kommunalbestyrelsen skal i marts 2015 beslutte den endelige udformning af de nye affaldsordninger. Derefter skal alle boligområder diskutere, beslutte og etablere den ordning de helst vil have – om det skal være individuelle stativer eller beholdere, fælles containere eller nedgravede løsninger. De nye ordninger skal være etableret med udgangen af 2016. Med andre ord betyder det, at samtlige boligområder og samtlige borgere skal ændre deres affaldssystem og deres vaner i de kommende to år. Det bliver en kæmpe udfordring, som vi i den grad ser frem til, at være med til at løfte. Derfor har vi også besluttet, at den nye affaldsordning skal være det ene af vores særlige fokusområder de næste to år.

Indendørs sorterings systemer. Men et er hvordan man kommer af med sit affald udendørs, noget ganske andet er, hvordan man håndterer det indendørs. I ACA har vi hidtil været tilbageholdne med, at gøre noget i forhold til hvordan folk sorterer indendørs, da næppe to husstande i byen er ens, og derfor er der også basis for næsten uendelige variationer i indretningen indendørs. Imidlertid må vi bare konstatere, at den holdning ikke længere er gangbar, hvis vi skal op på en genanvendelse på 50 %. At få plads til 7 fraktioner rundt om i køkkenet er for mange en uoverskuelig udfordring. Det betyder, at vi risikerer, at mange resignerer overfor opgaven, uanset hvor meget man sympatiserer med genanvendelses-formålet – og så hjælper det jo ikke, at vi har etableret de bedste systemer udendørs! Derfor har vi set på, hvilke muligheder der er for at indrette sig praktisk og pladsbesparende med alle 7 fraktioner. Og heldigvis har det vist sig, at det kan lade sig gøre – selv i kollegieværelser og 1-rums-boliger med meget små ”køkkener”. Sammen med Miljøstyrelsen lavede vi et projekt, hvor vi fandt 10 forskellige husstande i 3 boligområder. Sammen med beboerne indrettede vi deres indendørs sorteringsystem med alle 7 fraktioner. Projektet er nu afsluttet, og vi har en eksempelsamling, der viser, hvordan man kan gøre. Løsningerne er forskellige, men rummer alligevel ens elementer. Vores erfaring er derfor i dag,

„et er hvordan man kommer af med sit affald udendørs, noget ganske andet er, hvordan man håndterer det indendørs.”

at der ikke, som vi troede, skal en næsten uendelig mængde løsninger til indendørs, men at grundstrukturen i løsningerne er relativ ens. På baggrund af erfaringerne fra de ti familier har vi udarbejdet nogle tommelfingerregler, når man skal indrette sit sorteringsystem indendørs. De er:

1. *Mest affald opstår ved køkkenbordet og vasken. Indret derfor rummet under vasken til affald. Først og fremmest madaffald, plast og restaffald, men gerne flere fraktioner. Find evt. et andet sted til rengøringsmidlerne. Dem bruger du ikke så tit, mens affald opstår flere gange om dagen.*
2. *Opbevar metal og glas i beholdere, der kan skylles.*
3. *Genbrug så vidt mulig de affaldsbeholdere og -stativer, du har i forvejen.*
4. *Placer andre beholdere, hvor det er praktisk, i forhold til hvor affaldet opstår (badeværelset, børnenes værelse, kontoret o.a.).*
5. *Hvis du afleverer dit affald i containerne i affaldsøen, når du er på vej til arbejde, indkøb eller lign., så hav det i et indkøbsnet, du kan folde sammen og tage med videre. Så slipper du for at skulle tilbage med affaldsbeholderne.*

"ACA organiserer de frivillige, står for Drivhusets Facebookside, har arrangeret konflikthåndteringskursus og en stribe upcyklings-workshops, har fået lavet to professionelle videoer om Drivhuset, skrevet artikler og er i det hele taget med i det meste, der foregår i byens nye byttecentral".

Drivhuset. Drivhuset er byttestedet på kommunens genbrugsstation. Det blev indviet sammen med genbrugsstationen i februar 2014. Her kan man aflevere brugbare ting, man ikke længere bruger, og tage det man lige står og mangler. Et fantastisk koncept, som også fungerer rundt om i byen på mange af de lokale genbrugspladser. Drivhuset er i dagligdagen bemandet med en seniorjobber, mens det i weekenderne er frivillige albertslundere, der holder åbent. For at professionelle klunsere ikke

skal komme og tømme hylderne, er der en regel om, at hvis man tager noget, skal man også komme med noget. Det lyder enkelt, men det er svært at administrere. Det kan nemlig tolkes meget forskelligt. Er det f.eks. i orden at komme med en kop, når man gerne vil have en sofa, eller at aflevere et gammelt dameblad, når man gerne vil have et grydesæt? Ind i, hvordan man

håndtere situationerne og administrere reglerne, spiller også, om man, som seniorjobberen, skal gøre det igen og igen, dag efter dag, eller om man som frivillig blot har en vagt et par timer en gang om måneden. Der er grobund for gode diskussioner – både internt og med "kunderne".

De frivillige i Drivhuset har formelt dannet deres egen forening, der organiserer

pasningen i weekenderne. I starten havde de kun åben lørdag formiddag, men nu er de over 20 frivillige, og de har besluttet at holde åben både lørdag og søndag mellem 10 og 13. Forhåbentlig og formentlig vil det blive muligt for de frivillige i løbet af 2015 at holde åbent begge dage frem til kl. 15. I givet fald vil der være samme åbningstid hver dag hele ugen igennem – fra kl. 10 til kl. 15.

ACA organiserer de frivillige, står for Drivhusets Facebookside, har arrangeret konflikthåndteringskursus og en stribe upcyklingsworkshops, har fået lavet to professionelle videoer om Drivhuset, skrevet artikler og er i det hele taget med i det meste, der foregår i byens nye byttecentral.

Deleøkonomi. Deleøkonomi kan være mange ting. Låne, leje, bytte, udveksle, samarbejde, hjælpe eller bare dele. Ideen er, at vi ikke hver især hverken behøver at kunne det hele eller at have det hele, når vi lige så godt kan dele. Tag f.eks. en boremaskine. Den er oplagt at deles om. For det første bruges en privat boremaskine sammenlagt kun en halv eller hel time i dens levetid. Resten af tiden ligger den i skabet. For det andet er det i virkeligheden ikke boremaskinen, vi er interesseret i, men de huller, den kan lave. Så hvorfor er det lige, vi alle absolut skal eje en boremaskine!? Ved at være fælles om boremaskinen, er vi ressourcebevidste og skaber et nyt fællesskab. Derfor interesserer vi os i ACA for deleøkonomi.

Udover at vi selv udlåner vores batteridrevne redskaber, slagboremaskinen, el-cyklen og radonmålerne, har vi også opstillet en bog-bytte-reol i mellemgangen ved Agenda Centeret.

Her kan man stille bøger, man har læst og tage bøger, man gerne vil læse. Reolen, der står udendørs døgnet rundt, er blevet taget fantastisk godt imod. Bøgerne kommer og går – og dem som ikke går, fjerner vi. I 2015 planlægger vi at udvide reolen og sortimentet. Det kan være med alt fra DVD'er og CD'er til blomsterfrø, blade og små ting og sager. Interessant er det imidlertid, at det ikke er meget mere end et år siden, at byen var generet af brande. I dag er stemningen vendt, og vi kan have bogreoler stående udendørs døgnet rundt!

Et andet godt eksempel på Deleøkonomi

var vores byttemarked på Birkelundgård den 26. oktober. Det arrangerede vi sammen med Røde Korsbutikken, Drivhuset og Birkelundgaard. Op mod 1.000 deltog og 1.637 kilo gode ting og sager skiftede ejermænd og -kvinder. Ingen tvivl om at albertslunderne har taget

1. generation bogbytte-reol udenfor ACA

byttemarkedet til sig, og at vi laver byttemarked igen i 2015.

På Facebook slog vi eksempler på kalendergaver op, som man kan bytte sig til i Drivhuset. Og i to institutioner forsøgte vi os med at arrangere kalender-gave-bytte-marked. Det skal lige løbes i gang. Men vi tror på ideen om, at forældrene udveksler (brugte) gaver til børnenes julekalendre.

Julekalendergaver fundet i Drivhuset

Andre projekter. For Hedemarken udarbejdede vi en ansøgning til Ildsjælepuljen på kr. 145.000 om at forbedre affaldssorteringen. Ansøgningen gav pote, så den er vi nu i gang med at realisere. En anden ansøgning lavede vi for kommunen. Den handler om, at etablere nedgravede papcontainere i ejerboligområder. Ansøgningen blev ligeledes bevilliget, så også den arbejder vi nu på. Med Herstedvester landsby havde vi et længere samarbejde om at etablere miljøspots (affaldsøer). Projektet var klappet og klar, men faldt i sidste ende på, at planafdelingen ikke kunne acceptere placeringen af spotsene. Forhåbentlig kommer vi ikke til at opleve det alt for ofte, nu hvor alle boligområder skal gentænke deres affaldssystemer... Med Topperne snakkede vi (igen) om deres skakte. Vi har diskuteret affaldsordninger med Damgårdsarealet og DIK. Lavet notat til Nord om deres affaldssystem og dets fremtidssikring. Kanalen har vi hjulpet med deres affaldsordning, deres genbrugsgård og en affaldsfolder. Lange Eng fik hjælp til plastsorteringen. Hedemarken har fået en sorteringsvejledning, og Blokland en affalds(nudings)kampagne og sorteringsfolder. Galgebakken, Kanalen og Morbærhaven har fået inspirationsmaterialer til indendørs sortering. Herstedøster Præstegård ville høre om afskærmning til affaldsstativer, og så laminerede vi affaldsskilte for boligområderne.

Vi havde i et par omgange hold fra Vestegnens sprogskole med på en lokal genbrugsgård. For repræsentanterne fra boligområderne i Høje Taastrup holdt vi oplæg på deres rådhus, og ved en anden lejlighed viste vi dem Galgebakkens affaldssystem. Vi er blevet fast tilknyttet til BO-VESTs nye Miljøforum, der to gange om året arrangerer temaaftener – i oktober handlede

"..og så har vi bidraget til tænketanken Concitos nye rapport om Deleøkonomi".

det om regeringens Ressourcestrategi "Danmark uden affald". Med Bo-Vest har vi også gennemgået affaldsordningerne i deres afdelinger, og så har vi bidraget til tænketanken Concitos nye rapport om Deleøkonomi. I et par omgange (bl.a. den dag stationen blev røgfri)

uddelte vi lommeskebægere på stationen, som også Voksenskolen og en stribe pizzeriaer og cafeer har fået til deres gæster. Vi har deltaget med affaldsboder til høstmarked i Herstedvester, Bydelsfesten i Kanalens Kvarter, Markedsdag i Nord og til hånd- og fodboldstævner på Stadion.

Endelig har vi deltaget i møder med butikkerne i de lokale butikcentre og Materialegården om bedre renholdelse – og så fjerner vi naturligvis altid affald rundt om Agenda Centeret ☺

4. Vand

99 liter. Som den første kommune i landet lykkedes det os i Albertslund at komme under et vandforbrug på 100 liter vand per. person i døgnet. Af "Det grønne regnskab" 2013, der blev offentliggjort i 2014, fremgik det, at en albertslunder i gennemsnit brugte 99 liter. I årene forud var gået en stor vandspareindsats, som vi fortsatte i 2014. Herunder underviste vi fire skoleklasser på Egelundskolen, var på hjemmebesøg hos borgere med højt forbrug, lavede vandgennemgang i Sundhedsplejen, Skoletandplejen og Troldehøj, havde en måned lang vandsparekonkurrence på DIK-kollegiet, en vandsparekonkurrence over 6 måneder i Kanalens Kvarter, afrundingen af

"Som den første kommune i landet lykkedes det os i Albertslund at komme under et vandforbrug på 100 liter vand per. person i døgnet".

vandsparekampagnen i 4 Syd, der løb gennem hele 2013, med opgørelse af resultat, uddeling af præmier og formidling, og var i P4. Vi udviklede ”De ti bud - til en god vandspareindsats!” til Green Cities konferencen, skrev artikler om årsafregningen, deltog i offentliggørelsen af Grønt Regnskab med en vandbod, lavede vandsparefolder til udlevering i de Grønne Butikker og solgte spareperlatorer. Endvidere arrangerede vi klima-sikrings-cykeltur for gymnasiet og en ekskursion til KU’s forsøgsmarker I Høje Taastrup, der gødes med urin fra Albertslund – et arrangement der også affødte store indslag i både Lorry og Vestegnen.

HOFOR – HOvedstadsområdet FORsyningselskab. HOFOR er Danmarks største Vand- og spildevandsselskab. Det leverer vand til os i Albertslund, og det ejer vores kloaknet, Kanalen og alle regnvandssøer. Derfor er det vigtigt for ACA, at have et godt samarbejde med selskabet.

HOFOR har kun en ganske lille vandspareafdeling, der skal nå ud til tre kvart million mennesker. Derfor giver det god mening at samarbejde, for vandspareafdelingen kan selvsagt ikke komme ud til hr. og fru Albertslund. Men det kan vi! Så vi har haft besøg af HOFOR flere gange. De skulle høre om vores erfaringer med vandbesparelser, om forbrug i boligområder med og uden individuelle målere, og vi skulle snakke fremadrettet samarbejde. Et af resultaterne var et seminar med alle lokale Agenda Centre / Miljøpunkter i HOFORs område, om udfordringer, strategier og vores mulighed som Centre for at spille ind og løse opgaver. Det er et nyt interessant samarbejde, der er på vej, mellem det store selskab og de lokale aktører. Eksempelvis har vi aftalt, at ACA skal stå for en vandsparekampagne i Vallensbæk, der ikke har et Agenda Center. Et andet næste skridt bliver at inddrage ikke bare Centrene, men NGO'er i det hele taget.

Som Agenda Center får vi en del henvendelser fra borgere, om f.eks. renholdelse af Kanalen, tilstoppede regnvandskloakker og problemer med udgravninger. Det er nemmere for folk at henvende sig til os end til HOFOR. Den formidlende rolle påtager vi os gerne samtidig med, at vi også kommunikerer om, hvorfor der ikke er vand i Kanalen, om planerne med at udsætte karper, hvem der står for renholdelsen, hvad der skal ske med de Våde enge i Kongsholmparken osv. osv.

I forhold til den voldsomme algevækst i Kanalen er vi gået i dialog med BIOFOS (sammen slutningen af rensningsanlæg, der også er blevet en del af HOFOR). Vi har høstet alger (tang) i Kanalen mhhp. at finde ud af, om den kan bioforgasses, så vi kan bruge den til energiproduktion og samtidig recirkulere næringsstofferne. Forhåbentlig kan vi på den måde gøre et evigt tilbagevendende problem med opblomstrende alger til en ressource, der kan høstes og udnyttes.

I forbindelse med Vandets Dag lavede HOFOR en foto-historie-konkurrence, som vi opreklamerede lokalt. Samtidig var vi også med i dommerpanelet. I efterårets kampagne målrettet kollegier, stod vi ligeledes for den lokale indsats.

En pose tang fra Kanalen på vej til bioforgasning

Bæredygtigt vandforbrug. For at sikre at der også i fremtiden er tilstrækkeligt rent grundvand, skal vi fortsat have fokus på vandbesparelser. Hvor langt forbruget skal ned, ved vi ikke, men vi er gået i dialog med HOFOR om at få udregnet, hvad et bæredygtigt vandforbrug i Hovedstadsområdet er. Vi ved godt, at det er et tal, der ikke kan defineres en gang for alle. Det vil være et tal, der går op og ned afhængig af faktorer som forbrug, forurening, sprøjtemidler, nedbør, reservekapacitet og hvor meget vand, vi vil have i åer og søer. Men det er vigtigt, at vi får defineret et niveau, så vi har det at arbejde hen imod. I ACA er vi sikre på, at et bæredygtigt vandforbrug, der tager hensyn til, at der skal dannes mindst lige så meget rent grundvand, som der bliver pumpet op, ligger lavere end 99 liter. Derfor fortsætter vi vores vandspareindsats, og arbejder frem mod 90 liter / person / døgn. Samtidig er det også værd at tage med, at hver gang det gennemsnitlige forbrug reduceres med en liter sparer albertslunderne alt andet lige tilsammen kr. 600.000.

5. Netværk

"..hver gang det gennemsnitlige forbrug reduceres med en liter sparer albertslunderne alt andet lige tilsammen kr. 600.000".

"I Love Albertslund". Kampagnen handler om at vise glæde og stolthed ved vores by. At værne om den, skabe engagement. At se på alle de muligheder den giver, for at få et godt, sundt og indholdsrigt liv. Pointen er, at en god by ikke opstår af sig selv, den kan hverken forventes eller købes - en god by, den skal skabes!

I Love Albertslund's tema var i 2014 "Dyrk, Høst og Spis din by". Det blev besluttet på konferencen den 8. marts, hvor der også var oplæg om Positiv Psykologi, lykkeforskning og Dyrk byen. Temaet rullede sig ud hen over året gennem ekskursioner til lokale folk, der dyrker små haver, har drivhus, hønsehold og bier i baghaven. Samtidig brugte vi Facebook til at slå billeder og små historier op om steder rundt om i byen, hvor der først blev dyrket, så høstet og siden spist. I løbet af året voksede vennekredsen på Facebook fra 861 til 1271. I efteråret arrangerede vi først to cykelture med i alt 80 deltagere, til de bedste steder med frugtræer rundt om i byen. På konferencen i marts blev det også besluttet, at I Love Albertslund skulle være med i Klimamarchen Gå-1-Ton den 25. maj, der blev omdøbt til Gå-1-Træ, fordi der nu

Tove Jensen klippede snoren til Gå-1-Træ

plantes frugtræer, for dem der går med. I alt 80 deltog. Vi slog også et slag for kartoffeldyrkning i spande. Fra blomsterbutikkerne i A-centeret fik vi sorte spande, som de normalt har afskårne blomster i. Dem instruerede vi folk i på Grøn Dag og ved andre lejligheder, hvordan de skal sættes sammen to og to, og skære huller i den inderste. Så kan man, på altanen eller andre trange steder, dyrke kartofler, høste de største, ved at løfte den inderste spand, mens de mindste kartofler får lov til at vokse videre. I alt har vi udleveret hundredvis af spande. På samme måde dyrkede vi også spand-kartofler i ACA,

såvel som vi dyrkede kartofler i vores gavlbed - og tomater i vinduerne.

Selvom årets fokus var på Dyrk, Høst og Spis din by, slap I Love Albertslund ikke temaet fra 2013 om affald i det offentlige rum. Vi lavede således fælles affaldsindsamlinger på DN's nationale affaldsdag, op til hhv. sommerferien og julemåneden blev stationstunnellen (meget populært) vasket og gjort ren, og beboere i 4 Syd fortsatte hen over sommeren, med at uddele skraldeposer til gæster i Kongsholmparken.

Projektet med at forære 500 albertslundere affaldssnappere, lommeaskebægere, små ruller af skraldeposer til at have i lommen og veste til både børn og voksne blev afsluttet og afrapporteret til Ildsjælepuljen, der havde sponsoreret det. I Hedemarken blev der afholdt "I Love Hedemarken dag".

Og for anden gang afholdt vi "I Love Albertslund dag"

søndag den 5. oktober. I ugen op til havde 250 børn fra 6 institutioner og Brøndagerskolen været i gang med affaldssnappere, og om formiddagen den 5.10. var der så først affaldsindsamling i 7 boligområder, og om eftermiddagen frokost, musik, sjove konkurrencer og uddeling af priser på Birkelundgård. Årets "I Love Albertslund aktivist 2014" blev Gertrud Gelting fra Blokland for hendes vedholdende engagement i renholdelse af byen. Årets "I Love Albertslund initiativ 2014" blev Byhaven 2620 i Hedemarken, fordi den er et inspirerende initiativ, der skaber engagement, aktiviteter, oplevelser og fællesskab i byen med udgangspunkt i "Dyrk, Høst og Spis din By".

Stationstunnellen gøres ren til jul

I Albertslund

Beboere i VA 4 Syd

2013, er endnu ikke afgjort i Statsforvaltningen. I 2015 er temaet for I Love Albertslund "Deleøkonomi".

I 2013 var I Love Albertslund meget synlig i kraft af de mange hjerte- og stjerneplakater vi lavede. Det gearede vi ned på i 2014, hvor vi i stedet genbrugte de "gamle" plakater – men også til særlige lejligheder lavede nye. Bl.a. stadion var interesseret i at få stjerneplakater med folk fra idrætsklubberne, og som jule- og nytårs hilsen lavede vi en med Tove og Tage Jensen i deres udsmykkede hus i Ørnens Kvarter. Sagen om hvorvidt vi har overtrådt gældende regler ved finansieringen af hjerteplakaterne i

Albertslund Netværk. ACA har en stor kontaktflade ud i byen. En af dem er ”Albertslund Netværket”, som består af miljøinteresserede albertslundere. Netværket bliver løbende holdt orienteret via mails og nyhedsbreve og bliver inviteret med til arrangementer og ekskursioner. I årets løb styrkede vi samarbejdet med Albertslund Boligsociale Center (ABC). Vi har altid haft kontakt til og samarbejde med ABC, men det udvikler sig både inden for vand, affald, energi og nu også ”Spis din by”. Det giver alt sammen rigtig god mening, for miljøindsatsen rummer et stort socialt potentiale. Det er win-win.

Brugergruppen. Brugergruppen er et vigtigt forum for ACA – hvilket også kan aflæses i, at Brugergruppen vælger 4 af de 9 medlemmer til ACA's bestyrelse. Både i brugergruppen og i Brugergruppens arbejdsgruppe er der personsammenfald med ACA, der gør, at vi har et tæt samarbejde, og at vi i ACA er opdaterede og kan reagere på behov i Brugergruppen. Efter de fleste Brugergruppemøder udarbejder ACA et forslag til ”Nyt fra Brugergruppen”. Efter godkendelse i Brugergruppens Arbejdsgruppe, sendes det til beboerbladene, miljønetværk og brugergruppemedlemmerne - som hjælp til at informere deres baglande.

Netværket for Lokale Agenda 21 Centre. Rundt om i Danmark er der Centre, der minder om os. De arbejder også lokalt med omstilling til bæredygtighed. Vi har sammen lavet et netværk, som vi i ACA er sekretariat for. Det betyder, at vi fører medlemskartoteket, udsender informationer, svarer på henvendelser, afholder møder for Netværkets koordinationsgruppe og planlægger og afvikler Årsmødet. I 2014 blev Årsmødet holdt på Nørrebro med oplæg af Claus Torp, vicedirektør i Miljøstyrelsen, og repræsentanter for Fødevarestyrelsen. I Netværket arbejder vi også for, at lokale Agenda Centre (eller Grønne Omstillingscentre, som vi kalder dem i den forbindelse) kommer på finansloven. Det vi gerne vil er, at der kan laves lokale Centre i flere og gerne alle kommuner. Vi ved, at Omstillingscentrene igen var i spil ved finanslovsforhandlingerne, men desværre nåede vi heller ikke længere. Til gengæld blev Energitjenesten heldigvis reddet.

6. Information, demonstration og synlighed

Agenda-nisserne deler genbrugs-julegaver ud i centeret

Hver uge opdaterer vi www.agendacenter.dk med nye miljøhistorier fra Albertslund og ”Ugens Tanke” - der altid er værd at tænke over. Vi har udsendt 4 ”Nyt fra ACA”, 3 ”Nyt fra Brugergruppen”, lavet 14 fortrykte artikler til byens beboerblade og vores Facebookgruppe havde ved årsskiftet 143 deltagere. Og så har vi løbende skrevet (billed)artikler til Albertslundposten, der har bragt 45 af dem i den trykte avis, og flere på deres hjemmeside. Der ud over har vi medvirket i en lang række journalistiske artikler, læserbreve og annoncer.

I ACA laver vi hvert år vores egen Agendaplan med principper, grønt regnskab, status og en handleplan for det kommende år, for vores kontor i Kanalens Kvarter 32. Vi opfordrer boligområderne til at lave en tilsvarende Agendaplan / Miljøhandlingsplan. For 6. gang fik vi diplom på, at vi må kalde os for Grøn Butik. I vores vinduer, ”Grøn Stop” og DSB-tunnelen har vi haft forskellige udstillinger – i tunnelen dog kun frem til at montererne skulle bruges til de flotte kommunale silhuetter, der kom op i fbm. indvielsen af den nye Grønne Station. Lige før jul lavede vi, traditionen tro, igen en jule-happening i A-centeret. Denne gang havde vi pakket 100 genbrugs-jule-gaver ind, som vi havde fundet i Drivhuset. Dem forærede vi væk. Formålet var en opfordring til også at tænke jul og genbrug sammen.

Vi er mødtes med Fødevarestyrelsen og har arbejdet for udbredelsen af deres koncept med bronze-, sølv- og guldmærker for mængden af økologiske fødevarer i storkøkkener og kantiner. Vi har givet en række indspark til kommunens naturkatalog, deltaget i ”Grøn Dag”, kommunikeret med Aalborg Universitet om Plan 2 B (Bæredygtig Beskæftigelse), bidraget til udviklingen af byøkologiske deklarerationer i lokalplanerne, arbejdet med frivillighedsnetværk sammen med kommunalt ansatte, hjulpet lokale foreninger med mødelokaler og kopimaskine, lavet rundvisninger for to grupper tyskere, en gruppe afrikanere, et boligselskab fra Næstved, nye medarbejdere, taget i mod gæster fra Skovskolen og deltagerne i DOLLs internationale konference var på visit. Vi har holdt oplæg om natur i byen på Albo, og om ”Hvordan kan man som borger gøre en forskel for miljøet?” på SF’s Røde Cafe. Vi har deltaget i kommunens miljøseminar for miljørepræsentanter og i den 24 timers Visionscamp for byens

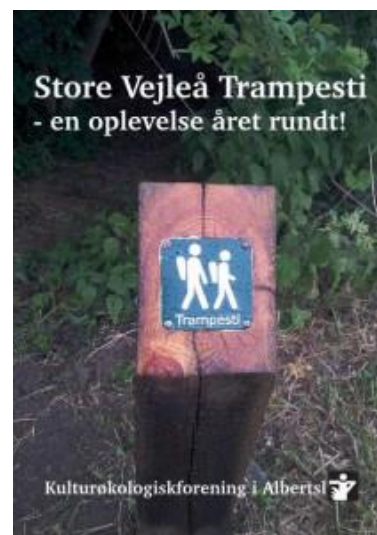
udvikling. Vi har arbejdet med transport og etablering af et cykelværksted i Godthåbsparken (der ganske vist ikke blev til noget), været med BO-Vest i Løgstør og Frederikshavn for at se på Almen+ boliger og energirenoveringer. Samtidig plejer og vedligeholder vi vores blomsterbede, solcellespringvand og de andre oplevelserne rundt om ACA, skaber nye oplevelser, og så har vi naturligvis igen solgt en masse fuglekasser og ydet personlig rådgivning til borgere, der kigger ind, ringer eller mailer.

Albertslunds nye Almen+ boliger pakket og klar til forsendelse på fabrikker i Løgstør

Kulturøkologisk Forening (KØF)

KØF er en selvstændig medlemsforening, med egen bestyrelse, der bor sammen med ACA i lokalerne i Kanalens Kvarter. De ansatte i ACA servicerer også KØF. Derfor kommer her en kort redegørelse for, hvad KØF lavede i 2014.

I 2014 havde KØF 20 års jubilæum. Det blev fejret med reception og udstilling på biblioteket, samt med offentliggørelsen af et aktivitetsprogram, der rummede en lang række cykel- og Trampeture, bjørneklobekæmpelse og medlemsarrangementer.

KØF vedligeholdte i 2014 Store Vejleå Trampesti og udgav hæftet "Store Vejleå Trampesti – en oplevelse året rundt!", der både fortæller om turen, naturen, geologien, om Mosemandens træ, der er rutekort, et hav af fotos, og så selvfølgelig en masse kulturhistoriske beretninger. Hæftet blev trykt i ikke mindre end 10.000 eksemplarer.

Indsamling til Afrika. I 2014 har KØF ikke støttet med store solcelleanlæg, men dog bevilliget et til opsættelse på et børnehjem for gadebørn i Uganda. Samme børnehjem har også fået bevilliget kr. 10.000 til individuelle solcellelamper og et parti solcelle-regnemaskiner. Sammen lavede ACA og KØF en indsamling af sko (og kuglepenn) i kommunens institutioner. Sko skal børnene have for at kunne gå i skole. Målet var, at indsamle 236 par sko, fordi der er 236 børn på børnehjemmet. Vi fik over 800!

"Målet var, at indsamle 236 par sko, fordi der er 236 børn på børnehjemmet. Vi fik over 800!"

Bjørneklobekæmpelse. På frivillig basis har KØF-medlemmerne på 11. år bekæmpet bjørneklo i Hyldagerparken. På betalingsbasis bekæmper foreningen planten de svært tilgængelige steder i resten af Store Vejleå dalen, herunder også motorcenteret. Specielt var det i december 2014 at finde en bjørneklo i blomst! Klimaforandringerne udvider sæsonen!

Bydiversitet. Hvorfor skal vores huse være så ens, spurgte KØF, da de udsmykkede et gårdhus i Ørnens Kvarter. Foreningen fik straks besked på, at male huset hvidt igen, men det medførte en større diskussion, om hvorfor man ikke må sætte flere farver på sit hus. KØF mener ikke, at alle skal have lov til at gøre hvad som helst med deres hus, men at der generelt skal være flere muligheder end grå og hvid, og at enkelte huse i hvert

kvarter skal kunne udsmykkes. Nye lokalplaner skal udstikke bredere rammerne end i dag, som beboermøderne efterfølgende kan udfylde.

Lige som det er vigtigt med variation og forskellighed i naturen – biodiversitet – så er det også vigtigt med variation og forskellighed i byen – Bydiversitet!

Endvidere har KØF for ottende gang uddelt Lyseslukkerprisen, arrangeret tre medlemsture til Louisiana, Koldkrigsbunkeren på Vestvolden og Hundertwasser udstillingen på Arken. Dertil kommer, at KØF har vedligeholdt foreningens store mosaikker og maleri rundt om i byen, oplyst Klodemosaikken under FN's klimatopmøde i Lima, deltaget i Foreningernes Dag og Grøn Dag på materialegården, samt udgivet 8 numre af Nyhedsbrev "Holdning og Handling".

KØF har to pladser i ACA's bestyrelse. Valgt til pladserne er Knud Dahn (Herstedlund) og Mikkel Ellung Larsen (BO-VEST), der indtrådte i stedet for Carsten Larsen (BO-VEST).

Indtægtsdækket virksomhed

Hvert år tjener ACA penge på konsulentopgaver. I 2014 har det især været for kommunen, bl.a. i forbindelse med Grøn Dag, registrering af containere og udarbejdelse af strateginotat og høringsmateriale til de nye affaldsordninger. Det er alt sammen deciderede kommunale opgaver, der ligger udenfor, hvad ACA er sat i verden for at lave, og som kommunen ellers ville have betalt fremmede konsulenter for at løse. Fordelen, ved at vi løser opgaverne, er, at kommunen får mere for pengene, fordi vi i forvejen har et omfattende kendskab til områderne og aktørerne. Samtidig sikrer vi, at den viden og erfaring, der oparbejdes, forbliver inden for kommunegrænsen.

Andre opgaver vi løste var omkring Drivhuset (finansieret af Ildsjælepuljen), og omkring indendørs sortering af affald (for Miljøstyrelsen).

I 2014 udførte vi i alt indtægtsdækket virksomhed for kr. 356.500 eks. moms.

Ud over den indtægtsdækkede virksomhed, har vi fået fondsmidler fra henholdsvis Energifonden (kr. 70.000 til de sidste to måneder af projekt ”50 veje til den nye Energiby”), og Ildsjælepuljen (kr. 57.000 til ”I Love Albertslund”).

Fra vores egen verden

”I 2014 udførte vi i alt indtægtsdækket virksomhed for kr. 356.500 eks. moms”.

I ACA vil vi have en sund økonomi. Derfor sætter vi ikke noget i gang, vi ikke økonomisk kan overskue. Gæld og dårlig økonomi vil tvinge os til at flytte fokus fra vores formål: Det Bæredygtige Albertslund. Derfor tilpasser vi altid vores udgifter til vores indtægter, og prioriterer at have en fornuftig egenkapital. Det betyder dog ikke, at vi vil puge penge sammen. Pengene skal ud og arbejde for omstillingen til bæredygtighed. I 2014 havde vi tilstrækkelig egenkapital til, at ansætte Zacharias fra den 1. marts (hvor bevillingen til projekt ”50 veje til den nye energiby” udløb) og året ud. På den måde kunne vi fortsætte det høje fokus på ”Energi og Klima”, som var det ene af vores to særlige fokusområder i 2013-14.

I 2014 havde vi således fire projektmedarbejdere: Povl, Helene, Zacharias og Signe (25 timer/u.), samt tre timelønnede: Line (hjemmeside), Per (handyman) og Tage (IT-support).

Midlerne til ACA kommer fra varme-, affald- og vandtaksterne, fra skattemidler, indtægtsdækket virksomhed og fondsmidler. Da Albertslund gik med i HOFOR-vand, opstod der tvivl om, hvorvidt HOFOR ville overtage bidraget via vandtaksterne. Det fik vi dog afklaret i årets løb - til ACA's bedste.

Økonomisk kom ACA ud af 2014 med et underskud på kr. 192.000. Det er absolut tilfredsstillende i forhold til det budgetterede underskud på kr. 323.000. Underskuddet skyldes, at vi havde ansat en ekstra medarbejder (Zacharias) i årets sidste 10 måneder, for at kunne fastholde det særlige fokus på Energi og Klima temaet. At underskuddet blev mindre end budgetteret, skyldtes dels en kommunal regnskabsfejl i 2013, som blev opdaget og rettet i 2014, og dels mere indtægtsdækket virksomhed end budgetteret.

Dermed endte vores egenkapital den 31.12.2014 på kr. 583.000. Heraf er kr. 250.000 hensat som sikkerhed for indfrielse af forpligtigelser ved eventuel nedlæggelse.

ACA bevilliger også penge til lokale miljøprojekter i byen. For at være sikre på, at vi ikke kommer til at bevillige penge, vi har modtaget fra takster og skat, til projekter, som midler fra takster og skat ikke må støtte, opdeler vi efter aftale med Albertslund kommune og i samarbejde med vores statsautoriserede revisor vores egenkapital i midler, vi selv har tjent og midler, der stammer fra takster og skat. For første gang gik midlerne, der stammer fra takster og skat i nul. Således stammer hele egenkapitalen på kr. 583.000 nu fra indtægtsdækket virksomhed. I praksis gør det ikke den store forskel, men skulle vi komme i en situation, hvor det vil give mening at støtte en aktivitet, der ikke må støttes for offentlige midler, så har vi nu flere muligheder og en lidt større frihedsgrad.

ACA's vedtægter fra 1999 trængte til en opdatering. Efter en høring i Brugergruppen, Kommunalbestyrelsen og KØF vedtog bestyrelsen de nye vedtægter, som nu meget klart præciserer, at formålet med ACA er Det Bæredygtige Albertslund.

"..de nye vedtægter, som nu meget klart præciserer, at formålet med ACA er Det Bæredygtige Albertslund".

Handleplan 2015

Med vedtagelsen af Handleplan 2015 besluttede bestyrelsen, at Handleplanen ikke længere skulle struktureres med de traditionelle 6 indsatsområder (lokalt Agendaarbejde, energi, affald, vand, netværk og kommunikation), men direkte tage udgangspunkt i ACA's formål: At gøre Albertslund bæredygtig. Dvs. at den nye Handleplan er struktureret i forhold til de tre grundlæggende vilkår for bæredygtighed (den vedvarende energiby, kredsløbsbyen og den bæredygtige kultur) samt et fjerde tværgående indsatsområde. Samtidig blev det besluttet, at det nye affaldssystem og den bæredygtige kultur, skal være særlige fokusområder i 2015-16.

1. Den Vedvarende energiby. Målet er, at Albertslund bliver en Vedvarende energiby. At energiforbruget falder, at den vedvarende energi i byen skal udnyttes og at energiforsyningen udefra skal bero på vedvarende energikilder. Endvidere er målet, at skabe engagement og bevidsthed om energiens betydning, drivhuseffektens alvor, nødvendigheden af en energimæssig omstilling og de heri liggende samfundsmæssige muligheder for at opretholde velfærdssamfundet.

Derfor vil vi i 2015 bl.a. lave mindst 20 energitjek med termografering, samarbejde om Røde forbrugere, solceller og renoveringer, samt gennemføre Klimamarchen "Gå-1-Træ" og markere COP-mødet i Paris.

2. Kredsløbsbyen. Målet er, at Albertslund skal være en kredsløbsby, hvor både organiske og uorganiske materialer recirkuleres. Affaldssortering og genanvendelse skal være bedre. Vandkredsløbet skal sikres, så vi har en ren og rigelig grundvandsresurse, næringsstofferne i regn- og spildevandet skal recirkuleres, og vandforbruget skal falde til 90 liter/per/døgn.

Derfor vil vi i 2015 bl.a. hjælpe boligområderne med at træffe beslutning om og indføre det nye affaldssystem med flere fraktioner, have særlig fokus på den organiske fraktion. Udvikle systemer og inspirationsmaterialer til indendørs sortering, og lave kampagne i fbm. at plast bliver én fraktion. Udvikle Drivhuset, organisere de frivillige og udvide åbningstiden. Samarbejde med de lokale genbrugsgårde om bedre sortering, mere genbrug, mere Direkte Genbrug, kurser og ekskursioner. Lave nudging affaldskampagne i Blokland og byttemarked på Birkelundgård, samt gennemføre projekt ”Pap i øer i parcelhusområder” og affaldsprojekt i Hedemarken for puljemidler.

Fortsætte vandspareindsatsen frem mod 90 liter/per/døgn med hjemmebesøg, ”Godt gået”, årsafregning mm. Udvikle samarbejdet med og den indtægtsdækkede virksomhed for HOFOR. Samarbejde om Røde forbrugere, gennemføre en vandsparekonkurrence og en kampagne for at opgive skyllemidler privat og i fællesvaskerier. Deltage omkring de Våde enge i Kongsholmparken og renoveringen af Kanalen, samt undersøge muligheden for at algerne i Kanalen (og andre regnvandsbassiner) høstes, bioforgasses og næringsstofferne recirkuleres.

3. Bæredygtig kultur. Målet er, at bæredygtighed bliver den almindelige norm i hverdagslivet og den fremherskende politiske norm, og at det bliver nemmere og en fordel at stræbe efter bæredygtighed.

Derfor vil vi i 2015 bl.a. fortsætte, udvikle og tilpasse ”I Love Albertslund” kampagnen, herunder afholde en ILA-konference med temaet ”Deleøkonomi”, rengøre stationstunnellen to gange, organisere indsatsen på DN’s nationale affaldsdag og arrangere Spis-Din-By cykeltur. Endvidere vil vi udgive et lokalt låne/bytte inspirationshæfte, udlåne el-redskaber og radonmålere, lave byttemarkeder i daginstitutionerne og udvide og udvikle vores bogbyttereol ved ACA, samt få etableret mindst 2 bytteskabe yderligere i byen. Understøtte etableringen af lokale hønsehøld, gennemføre projekt ”Grønnere vaner” med mindst 10 familier, opsætning af nudgingskilte på affaldsspande, udvikle ”De ti bud til en mere grøn livsstil” og samle op på, formidle og bruge Aarhus Universitets undersøgelse om sammenhængen mellem bæredygtighed og trivsel.

4. Generelt. Målet er, at der skal foregå Agendaarbejde i samtlige boligområder i perioden 2011-15, og at forbrugene falder. Udvikle netværk, samarbejder og engagement. Lave demonstrationsprojekter og informere. Fremme den nationale omstillingsproces i samarbejde med andre lokale Agenda Centre.

Derfor vil vi i 2015 bl.a. samarbejde med mindst halvdelen af byens boligområder, og med samtlige boligområder i perioden 2011 – 2015. Fortsætte samarbejdet med Brugergruppen og pleje vores netværk. Ugentligt opdatere vores hjemmeside, og lave artikler til beboerbladene og AP. Vedligeholde oplevelser omkring Agenda Centeret og skabe nye. Være sekretariat for Kulturøkologisk Forening, og for Netværket for Lokale Agenda 21 Centre. Herunder arrangerer Årsmøde i Netværket og arbejde for Agenda Centre i alle kommuner / Agenda Centre på Finansloven. Deltage i landsdækkende kampagner. Udføre indtægtsdækket virksomhed og søge fondsmidler, samt generhverve diplomtet på at vi er ”Grøn Butik” og udarbejde vores egen agendaplan.

Bestyrelse og ansatte

Der er ni pladser i ACA's bestyrelse. De besættes af seks borgere og tre kommunale repræsentanter. Af de seks borgere vælges fire af Brugergruppen og to af KØF. De tre kommunale repræsentanter udpeges af Kommunalbestyrelsen.

Fra Brugergruppen:

Tove Jensen, Formand (VA 4 Syd).
Lars Bremer (AB Syd gård og række)
Rudi Tobisch (Godthåbsparken)
Birthe Yde Nielsen (Galgebakken)

Fra Kulturøkologisk Forening:

Carsten Larsen (BO-VEST) udtrådt den 4.5.
Mikkel Ellung Larsen (BO-VEST) tiltrådt den 4.12.
Knud Dahn (Herstedlund)

Udpeget af Kommunalbestyrelsen:

Leif Pedersen, Næstformand (Kommunalbestyrelsen)
Lars Gravgaard Hansen (Kommunalbestyrelsen)
Susanne Kremmer (Miljø- og Teknikforvaltningen)

Ansatte i Agenda Center Albertslund:

Povl Markussen	Centerleder	markussen@agendacenter.dk
Helene Eskildsen	Medarbejder	eskildsen@agendacenter.dk
Signe Haarh Landon	Medarbejder	landon@agendacenter.dk
Line Hvid Jacobsen	Hjemmesidetekniker	
Tage Jensen	IT-support	
Per Storgaard	Handyman	

Kanalens Kvarter 32, 2620 Albertslund; tlf. 43 62 20 15

E-mail: albertslund@agendacenter.dk

www.agendacenter.dk

FB: [Agenda-center-Albertslund](#) og [ILoveAlbertslund](#)

Agenda Centerets bestyrelse den 26.2.2015